

ΟΔΗΓΙΑ 2004/114/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Δεκεμβρίου 2004

σχετικά με τις προϋποθέσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 63 πρώτο εδάφιο σημείο 3 στοιχείο α), και σημείο 4,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Για την προοδευτική εγκαθίδρυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, η Συνθήκη προβλέπει τη θέσπιση μέτρων στον τομέα του ασύλου, της μετανάστευσης και της διαφύλαξης των δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών.
- (2) Η Συνθήκη προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα περί μεταναστευτικής πολιτικής στον τομέα των προϋποθέσεων εισόδου και διαμονής, καθώς και προδιαγραφές διαδικασιών κατά τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν θεωρήσεις και άδειες διαμονής μακράς διάρκειας.
- (3) Κατά την ειδική σύνοδό του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη προσέγγισης των εθνικών νομοθεσιών περί των προϋποθέσεων εισδοχής και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών και ζήτησε προς τον σκοπό αυτόν από το Συμβούλιο την ταχεία λήψη αποφάσεων βάσει προτάσεων της Επιτροπής.
- (4) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και ακολουθεί τις αρχές που αναγνωρίστηκαν στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (5) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

(6) Ένας από τους στόχους της Κοινότητας στον τομέα της παιδείας είναι η προβολή της Ευρώπης στο σύνολό της, ως παγκόσμιου κέντρου αριστείας για τη γενική και την επαγγελματική εκπαίδευση. Η ενθάρρυνση της κινητικότητας στο πλαίσιο της Κοινότητας των υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές αποτελεί πρωταρχικό στοιχείο της στρατηγικής αυτής. Η προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών των κρατών μελών στον τομέα των προϋποθέσεων εισόδου και διαμονής αποτελεί μέρος της εν λόγω στρατηγικής.

(7) Η μετακίνηση για τους σκοπούς που προβλέπει η παρούσα οδηγία, εξ ορισμού προσωρινή και ανεξάρτητη από την κατάσταση της αγοράς εργασίας στη χώρα υποδοχής, συνιστά μορφή αμοιβαίου εμπλουτισμού για τα πρόσωπα που μετακινούνται, για το κράτος καταγωγής τους και για το κράτος που τα υποδέχεται, συμβάλλει δε στη μεγαλύτερη εξοικείωση με άλλους πολιτισμούς.

(8) Ο όρος «εισοχή» καλύπτει την είσοδο και τη διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

(9) Οι νέοι κοινοτικοί κανόνες βασίζονται στους ορισμούς των όρων «σπουδαστής», «μαθητευόμενος», «εκπαιδευτικό ίδρυμα» και «εθελοντής», οι οποίοι χρησιμοποιούνται ήδη στο κοινοτικό δίκαιο, και ειδικότερα σε διάφορα κοινοτικά προγράμματα που αποβλέπουν στην ενθάρρυνση της κινητικότητας των ενδιαφερομένων προσώπων (Leonardo da Vinci, Σωκράτης, Ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία των νέων, κ.ά.).

(10) Η διάρκεια και οι άλλες προϋποθέσεις των προπαιδευτικών κύκλων για τους σπουδαστές που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία θα πρέπει να καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία.

(11) Υπήκοοι τρίτης χώρας που υπάγονται στις κατηγορίες των αμισθών μαθητευομένων και των εθελοντών και οι οποίοι, λόγω της φύσεως των δραστηριοτήτων τους ή του είδους της αποζημίωσης ή της αμοιβής που λαμβάνουν, θεωρούνται εργαζόμενοι σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Η εισοχή υπηκόων τρίτων χωρών που προτίθενται να ακολουθήσουν σπουδές ειδικότητας στην ιατρική θα πρέπει να καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

(12) Τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι σπουδαστής έχει γίνει δεκτός σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, επιστολή ή πιστοποιητικό εγγραφής του εν λόγω προσώπου.

(13) Οι υποτροφίες μπορεί να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του αν επαρκείς πόροι είναι διαθέσιμοι.

⁽¹⁾ ΕΕ C 68 E της 18.3.2004, σ. 107.

⁽²⁾ ΕΕ C 133 της 6.6.2003, σ. 29.

⁽³⁾ ΕΕ C 244 της 10.10.2003, σ. 5.

- (14) Η εισδοχή για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας μπορεί να απαγορευθεί για δεόντως αιτιολογημένους λόγους. Ειδικότερα, κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί την εισδοχή σε υπήκοο τρίτης χώρας εφόσον θεωρεί, στηριζόμενο σε εκτίμηση των δεδομένων, ότι ο εν λόγω υπήκοος συνιστά δυνητική απειλή για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια. Η έννοια της δημόσιας τάξης μπορεί να καλύπτει καταδίκη για σοβαρό έγκλημα. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι οι έννοιες της δημόσιας τάξης και της δημόσιας ασφάλειας καλύπτουν επίσης περιπτώσεις στις οποίες υπήκοος τρίτης χώρας αποτελεί ή έχει αποτελέσει μέλος ένωσης η οποία υποστηρίζει την τρομοκρατία, υποστηρίζει ή έχει υποστηρίξει την εν λόγω ένωση, ή έχει ή είχε εξτρεμιστικές τάσεις.
- (15) Σε περίπτωση αμφιβολιών για τους λόγους υποβολής της αίτησης εισδοχής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για να εκτιμάται η λογική της συνάφεια, ιδίως βάσει των σπουδών που προτίθεται να κάνει ο αιτών, προκειμένου να καταπολεμηθεί η κατάχρηση ή η κακή χρήση της διαδικασίας που ορίζεται στην παρούσα οδηγία.
- (16) Η κινητικότητα των σπουδαστών υπηκόων τρίτων χωρών που συνεχίζουν τις σπουδές τους σε περισσότερα κράτη μέλη πρέπει να διευκολυνθεί, όπως και η αποδοχή υπηκόων τρίτων χωρών που συμμετέχουν σε κοινοτικά προγράμματα με σκοπό την ενθάρρυνση της κινητικότητας στο πλαίσιο της Κοινότητας ή προς την Κοινότητα για τους σκοπούς που θέτει η παρούσα οδηγία.
- (17) Προκειμένου να επιτρέπεται η πρώτη είσοδος στο έδαφός τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να χορηγούν εγκαίρως άδεια διαμονής ή, εάν χορηγούν άδειες διαμονής αποκλειστικά επί του εδάφους τους, θεώρησης.
- (18) Προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους σπουδαστές που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών να καλύψουν μέρος του κόστους των σπουδών τους, θα πρέπει να τους επιτρέπεται η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, υπό τις προϋποθέσεις της παρούσας οδηγίας. Η αρχή της πρόσβασης των σπουδαστών στην αγορά εργασίας, υπό τις προϋποθέσεις της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να είναι γενικός κανόνας· ωστόσο, σε εξαιρετικές περιστάσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους την κατάσταση που επικρατεί στην αγορά εργασίας τους.
- (19) Η έννοια της πρότερης άδειας περιλαμβάνει επίσης την χορήγηση άδειας εργασίας σε σπουδαστές που επιθυμούν να ασκήσουν οικονομική δραστηριότητα.
- (20) Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας περί μερικής απασχόλησης.
- (21) Θα πρέπει να προβλέπεται δυνατότητα ταχέων διαδικασιών εισδοχής με σκοπό τις σπουδές ή στο πλαίσιο προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών, από αναγνωρισμένους στα κράτη μέλη οργανισμούς.
- (22) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι διατίθεται στο κοινό, ιδίως μέσω του Διαδικτύου, η ευρύτερη δυνατή δέσμη πληροφοριών που καθίστανται ενήμερες τακτικά ως προς τα ιδρύματα που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία, τα προγράμματα σπουδών στα οποία υπήκοοι τρίτων χωρών μπορεί να γίνονται δεκτοί καθώς και τους όρους και τις διαδικασίες εισόδου και διαμονής στο έδαφός τους.
- (23) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θίγει επ' ουδενί την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών⁽¹⁾.
- (24) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι ο καθορισμός προϋποθέσεων για την εισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία, δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτού.
- (25) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου, τα κράτη μέλη αυτά δεν συμμετέχουν στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύονται από αυτήν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.
- (26) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό:

- α) των προϋποθέσεων εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών μελών για χρονική περίοδο άνω των τριών μηνών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία,
- β) των κανόνων που αφορούν τις διαδικασίες εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών μελών για τους σκοπούς αυτούς.

⁽¹⁾ ΕΕ L 157 της 15.6.2002, σ. 1.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, νοείται ως:

- α) «υπήκοος τρίτης χώρας», κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 17 παράγραφος 1, της Συνθήκης,
- β) «σπουδαστής», υπήκοος τρίτης χώρας που έγινε δεκτός σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στον οποίο επετράπη η εισδοχή στο έδαφος κράτους μέλους για να έχει ως κύρια δραστηριότητά του την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών πλήρους φοίτησης, με σκοπό την απόκτηση τίτλου τριτοβάθμιας σπουδών ανεγνωρισμένου από το κράτος μέλος, ήτοι διπλώματος, πιστοποιητικού ή διδακτορικού σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πράγμα που ενδεχομένως συμπεριλαμβάνει προπαιδευτικό κύκλο για τις εν λόγω σπουδές βάσει των διατάξεων της εθνικής του νομοθεσίας,
- γ) «μαθητής», υπήκοος τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στο έδαφος κράτους μέλους για να έχει ως κύρια δραστηριότητά του την παρακολούθηση ανεγνωρισμένου προγράμματος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στο πλαίσιο προγράμματος ανταλλαγής που διαχειρίζεται οργανισμός ανεγνωρισμένος προς τούτο από το κράτος μέλος, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία ή τις διοικητικές του πρακτικές,
- δ) «άμισθος μαθητευόμενος», υπήκοος τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στο έδαφος κράτους μέλους για χρονικό διάστημα άμισθης πρακτικής άσκησης, όπως ορίζει η εθνική του νομοθεσία,
- ε) «ίδρυμα», δημόσιο ή ιδιωτικό ίδρυμα ανεγνωρισμένο από κράτος μέλος υποδοχής ή/και του οποίου το πρόγραμμα σπουδών είναι ανεγνωρισμένο σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία ή τις διοικητικές του πρακτικές για τους σκοπούς που ορίζει η παρούσα οδηγία,
- στ) «πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας», πρόγραμμα δραστηριοτήτων έμπρακτης αλληλεγγύης που βασίζεται σε κρατικό ή κοινοτικό πρόγραμμα και επιδιώκει στόχους γενικού ενδιαφέροντος,
- ζ) «άδεια διαμονής», κάθε άδεια η οποία εκδίδεται από τις αρχές ενός κράτους μέλους και επιτρέπει σε υπήκοο τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στο έδαφός του, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2, στοιχείο α), του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1030/2002.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στους υπηκόους τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτηση εισδοχής στο έδαφος κράτους μέλους με σκοπό τις σπουδές.

Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να αποφασίζουν να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία και στους υπηκόους τρίτων χωρών που υποβάλ-

λουν αίτηση εισδοχής με σκοπό την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία.

2. Η παρούσα οδηγία δεν έχει εφαρμογή:

- α) στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν σε κράτος μέλος ως αιτούντες άσυλο, ή στο πλαίσιο επικουρικών μορφών προστασίας ή συστημάτων προσωρινής προστασίας,
- β) στους υπηκόους τρίτων χωρών η απέλαση των οποίων έχει ανασταλεί για πραγματικούς ή νομικούς λόγους,
- γ) στους υπηκόους τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογενειών πολιτών της Ένωσης και έχουν ασκήσει το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας,
- δ) στους υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε κράτος μέλος, κατά τα οριζόμενα στην οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (!) και ασκούν το δικαίωμά τους να διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος προκειμένου να σπουδάσουν ή να λάβουν επαγγελματική κατάρτιση,
- ε) στους υπηκόους τρίτων χωρών που θεωρούνται εργαζόμενοι ή ασκούντες ανεξάρτητο επάγγελμα σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους.

Άρθρο 4

Ευνοϊκότερες διατάξεις

1. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει ευνοϊκότερες διατάξεις:

- α) διμερών ή πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της Κοινότητας ή της Κοινότητας και των κρατών μελών της και ενός ή περισσότερων τρίτων κρατών,
- β) διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ ενός ή περισσότερων κρατών μελών και ενός ή περισσότερων τρίτων κρατών.

2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ευχέρεια των κρατών μελών να θεσπίζουν ή να διατηρούν διατάξεις που είναι ευνοϊκότερες για τα πρόσωπα στα οποία αυτή εφαρμόζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΔΟΧΗΣ

Άρθρο 5

Αρχή

Η εισδοχή υπηκόου τρίτης χώρας στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας υπόκειται σε έλεγχο δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι το εν λόγω πρόσωπο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 και, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία υπάγεται, τα άρθρα 7 έως 11.

(!) ΕΕ L 16 της 23.1.2004, σ. 44.

Άρθρο 6

Γενικές προϋποθέσεις

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας που υποβάλλει αίτηση εισδοχής για τους σκοπούς των άρθρων 7 έως 11:

- α) προσκομίζει έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο κατά τα οριζόμενα στην εθνική νομοθεσία. Τα κράτη μέλη δύνανται να απαιτούν όπως η διάρκεια ισχύος του ταξιδιωτικού εγγράφου καλύπτει τουλάχιστον τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής,
- β) σε περίπτωση που σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής είναι ανήλικος (-η), προσκομίζει γονική άδεια για την προβλεπόμενη διαμονή,
- γ) έχει ασφάλιση ασθενείας για κάθε κίνδυνο κατά του οποίου έχουν συνήθως κάλυψη οι υπήκοοι του συγκεκριμένου κράτους μέλους,
- δ) δεν θεωρείται απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία,
- ε) αν το ζητήσει το κράτος μέλος, προσκομίζει την απόδειξη πληρωμής του τέλους για τη διεκπεραίωση της αίτησης βάσει του άρθρου 20.

2. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν τη διαδικασία εισδοχής υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών που υπάγονται στα άρθρα 7 έως 11 και οι οποίοι συμμετέχουν σε κοινοτικά προγράμματα για ενίσχυση της κινητικότητας προς την Κοινότητα ή εντός αυτής.

Άρθρο 7

Ειδικές προϋποθέσεις για τους σπουδαστές

1. Εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο 6, ο υπήκοος τρίτης χώρας που υποβάλλει αίτηση εισδοχής με σκοπό τις σπουδές:

- α) έχει γίνει δεκτός σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για να παρακολουθήσει πρόγραμμα σπουδών,
- β) προσκομίζει τα απαιτούμενα από το κράτος μέλος στοιχεία που αποδεικνύουν ότι θα έχει κατά τη διάρκεια της διαμονής του επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσης, των σπουδών και των εξόδων επαναπατρισμού του/της. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν το ελάχιστο ποσό μηνιαίων πόρων που απαιτείται για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, με την επιφύλαξη ατομικής εξέτασης των κατ' ιδίαν περιπτώσεων,
- γ) σε περίπτωση που το απαιτεί το κράτος μέλος, προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία για την επαρκή γνώση της γλώσσας του προγράμματος σπουδών το οποίο θα παρακολουθήσει το εν λόγω πρόσωπο,
- δ) σε περίπτωση που το απαιτεί το κράτος μέλος, προσκομίζει αποδεικτικό πληρωμής των τελών εγγραφής που χρεώνει το ίδρυμα.

2. Οι σπουδαστές που καλύπτονται αυτομάτως από ασφάλιση ασθενείας για όλους τους κινδύνους για τους οποίους καλύπτονται κανονικά και οι υπήκοοι του σχετικού κράτους μέλους λόγω της εγγραφής τους σε ίδρυμα, θεωρούνται ότι πληρούν την προϋπόθεση του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ).

Άρθρο 8

Κινητικότητα των σπουδαστών

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 12 παράγραφος 2, 16 και 18, παράγραφος 2, ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει ήδη γίνει δεκτός ως σπουδαστής και υποβάλλει αίτηση για να παρακολουθήσει σε άλλο κράτος μέλος ένα μέρος του προγράμματος σπουδών που έχει ήδη αρχίσει, ή να το συμπληρώσει με συναφές πρόγραμμα σπουδών σε άλλο κράτος μέλος, γίνεται δεκτός από το δεύτερο αυτό κράτος μέλος εντός χρονικής περιόδου που δεν κωλύει τη συνέχιση των συγκεκριμένων σπουδών, ενώ ταυτόχρονα αφήνει στις αρμόδιες αρχές αρκετό χρόνο για να διεκπεραιώσουν την αίτηση, εφ' όσον το εν λόγω πρόσωπο:

- α) πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζουν τα άρθρα 6 και 7 ως προς το εν λόγω κράτος μέλος και
- β) έχει διαβιβάσει, μαζί με την αίτηση εισδοχής, πλήρη τεκμηρίωση του ακαδημαϊκού του ιστορικού και αποδείξεις ότι το πρόγραμμα σπουδών που προτίθεται να παρακολουθήσει είναι όντως συμπληρωματικό του προγράμματος το οποίο έχει ήδη ολοκληρώσει, και
- γ) συμμετέχει σε κοινοτικό ή διμερές πρόγραμμα ανταλλαγής ή έχει γίνει δεκτός ως σπουδαστής σε κράτος μέλος για τουλάχιστον δύο έτη.

2. Οι απαιτήσεις που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση στην οποία ο σπουδαστής, στα πλαίσια του προγράμματος σπουδών του, υποχρεούται να παρακολουθήσει μέρος των σπουδών του σε ίδρυμα άλλου κράτους μέλους.

3. Οι αρμόδιες αρχές του πρώτου κράτους μέλους διαβιβάζουν, μετά από αίτημα του κράτους μέλους στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση, τις δέουσες πληροφορίες όσον αφορά τη διαμονή του σπουδαστή στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους.

Άρθρο 9

Ειδικές προϋποθέσεις για τους μαθητές

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, ο υπήκοος τρίτης χώρας που υποβάλλει αίτηση για να γίνει δεκτός στα πλαίσια προγράμματος ανταλλαγής μαθητών, επί πλέον των γενικών προϋποθέσεων που ορίζει το άρθρο 6:

- α) έχει το ελάχιστο και δεν υπερβαίνει το μέγιστο όριο ηλικίας που έχει καθορίσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος,
- β) προσκομίζει απόδειξη ότι έγινε δεκτός σε ίδρυμα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

- γ) προσκομίζει την απόδειξη συμμετοχής του σε ανεγνωρισμένο πρόγραμμα ανταλλαγής μαθητών που διαχειρίζεται οργανισμός ανεγνωρισμένος προς τούτο από το οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία ή τις διοικητικές του πρακτικές,
- δ) προσκομίζει την απόδειξη ότι ο οργανισμός ανταλλαγής μαθητών δέχεται να φέρει την ευθύνη γι' αυτόν καθ' όλη τη διάρκεια της παρουσίας του στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα έξοδα διαβίωσης, σπουδών, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επαναπατριsmού,
- ε) φιλοξενείται καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του από οικογένεια που ανταποκρίνεται στις καθορισθείσες από το οικείο κράτος μέλος προϋποθέσεις και που επιλέγεται σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος ανταλλαγής μαθητών στο οποίο συμμετέχει το εν λόγω πρόσωπο.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν την εισδοχή μαθητών που συμμετέχουν σε πρόγραμμα ανταλλαγής αποκλειστικά σε υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίες παρέχουν την ίδια δυνατότητα και για τους δικούς τους υπηκόους.

Άρθρο 10

Ειδικές προϋποθέσεις για τους άμισθους μαθητευόμενους

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, υπήκοος τρίτης χώρας που υποβάλλει αίτηση για να γίνει δεκτός ως άμισθος μαθητευόμενος, επί πλέον των γενικών προϋποθέσεων που ορίζει το άρθρο 6:

- α) έχει υπογράψει σύμβαση πρακτικής άσκησης, εγκεκριμένη ενδεχομένως από την αρμόδια αρχή του ενδιαφερομένου κράτους μέλους σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία και τις διοικητικές του πρακτικές, για θέση άμισθου ασκουμένου σε δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση ή οργανισμό επαγγελματικής κατάρτισης, εγκεκριμένο από το κράτος μέλος σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία ή τις διοικητικές του πρακτικές,
- β) προσκομίζει τις απαιτούμενες από το κράτος μέλος αποδείξεις ότι θα έχει κατά τη διάρκεια της διαμονής του επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσης, πρακτικής άσκησης και επαναπατριsmού του. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν το ελάχιστο ποσό μηνιαίων πόρων που απαιτούνται για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, με την επιφύλαξη ατομικής εξέτασης των κατ' ιδίαν περιπτώσεων,
- γ) σε περίπτωση που το απαιτεί το κράτος μέλος, παρακολουθεί βασικά μαθήματα γλώσσας ώστε να αποκτήσει τις αναγκαίες γνώσεις για τη συγκεκριμένη θέση.

Άρθρο 11

Ειδικές προϋποθέσεις για τους εθελοντές

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, ο υπήκοος τρίτης χώρας που υποβάλλει αίτηση για να γίνει δεκτός σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας, επιπλέον των γενικών προϋποθέσεων που ορίζει το άρθρο 6:

- α) έχει το ελάχιστο και δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο ηλικίας που έχει καθορίσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος,
- β) προσκομίζει συμφωνία με τον οργανισμό του ενδιαφερομένου κράτους μέλους τον αρμόδιο για το πρόγραμμα εθελοντικής

υπηρεσίας στο οποίο συμμετέχει, η οποία περιλαμβάνει περιγραφή των καθηκόντων του, των προϋποθέσεων πλαισίωσής του κατά την εκπλήρωση των εν λόγω καθηκόντων, του ωραρίου εργασίας του, των πόρων που θα διατεθούν για την κάλυψη των εξόδων ταξιδιού, διαβίωσης, καταλύματος, μεταφοράς και για μικροέξοδά του καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του, καθώς και, ενδεχομένως, της εκπαίδευσης που θα παρακολουθήσει για την καλή εκπλήρωση των καθηκόντων του,

- γ) προσκομίζει την απόδειξη ότι ο οργανισμός ο αρμόδιος για το πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας στο οποίο συμμετέχει έχει συνάψει ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης και δέχεται να φέρει πλήρως την ευθύνη γι' αυτόν καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα έξοδα διαβίωσης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επαναπατριsmού του,
- δ) και, εφόσον είναι ρητή απαίτηση του κράτους μέλους υποδοχής, παρακολουθεί βασικά μαθήματα εισαγωγής στη γλώσσα, την ιστορία και τις πολιτικές και κοινωνικές δομές του εν λόγω κράτους μέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Άρθρο 12

Άδεια διαμονής χορηγούμενη σε σπουδαστές

1. Η άδεια διαμονής χορηγείται στον σπουδαστή για χρονικό διάστημα ενός τουλάχιστον έτους, είναι δε ανανεώσιμη εφόσον ο κάτοχός της εξακολουθεί να πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 7. Αν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη από ένα έτος, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 16, η άδεια διαμονής μπορεί να μην ανανεωθεί ή να ανακληθεί στις περιπτώσεις που ο κάτοχός της:
- α) δεν τηρεί τα όρια που έχουν επιβληθεί στην πρόσβαση σε οικονομικές δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 17,
- β) σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή διοικητική πρακτική, δεν σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο στις σπουδές του.

Άρθρο 13

Άδεια διαμονής χορηγούμενη σε μαθητές

Η άδεια διαμονής χορηγείται σε μαθητές για διάρκεια που δεν υπερβαίνει το έτος.

Άρθρο 14

Άδεια διαμονής χορηγούμενη σε άμισθους μαθητευόμενους

Η διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής που χορηγείται σε άμισθους μαθητευόμενους καλύπτει τη διάρκεια της συγκεκριμένης θέσης για ένα το πολύ έτος. Σε έκτακτες περιπτώσεις, η διάρκεια αυτή μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά και αποκλειστικά για τον χρόνο που είναι αναγκαίος προκειμένου να αποκτηθεί επαγγελματική ειδικευση ανεγνωρισμένη από κράτος μέλος, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή τις διοικητικές πρακτικές, υπό τον όρον ότι ο κάτοχος εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 10.

Άρθρο 15

Άδεια διαμονής χορηγούμενη σε εθελοντές

Η άδεια διαμονής χορηγείται σε εθελοντές για διάρκεια που δεν υπερβαίνει το έτος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφ' όσον η διάρκεια του συγκεκριμένου προγράμματος υπερβαίνει το έτος, η διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής είναι δυνατόν να αντιστοιχεί προς τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος.

Άρθρο 16

Ανάκληση ή άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να ανακαλούν ή να αρνούνται να ανανεώσουν την άδεια διαμονής που χορηγείται βάσει της παρούσας οδηγίας εάν έχει αποκτηθεί δολίως ή εφόσον αποδεικνύεται ότι ο κάτοχος δεν πληρούσε ή δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής του άρθρου 6 καθώς και, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία υπάγεται, στα άρθρα 7 έως και 11.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να ανακαλούν ή να αρνούνται να ανανεώσουν την άδεια διαμονής για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΚΩΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 17

Οικονομικές δραστηριότητες σπουδαστών

1. Εκτός ωραρίου σπουδών και με την επιφύλαξη των κανονισμών και προϋποθέσεων που εφαρμόζονται στη σχετική δραστηριότητα εντός του κράτους μέλους υποδοχής, επιτρέπεται στους σπουδαστές να ασκούν έμμοιθη δραστηριότητα, δυνατόν δε επίσης να τους επιτρέπεται η άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας. Η κατάσταση της αγοράς εργασίας στο κράτος μέλος υποδοχής μπορεί να λαμβάνεται υπ' όψη.

Εφόσον παρίσταται ανάγκη, τα κράτη μέλη χορηγούν στους σπουδαστές ή/και στους εργοδότες άδεια εκ των προτέρων, κατά τα οριζόμενα στην εθνική νομοθεσία.

2. Κάθε κράτος μέλος καθορίζει τον ανώτατο εβδομαδιαίο αριθμό ωρών ή ετήσιο αριθμό ημερών ή μηνών κατά τις οποίες επιτρέπεται η δραστηριότητα αυτή και οι οποίες δεν υπερβαίνουν τις 10 ώρες την εβδομάδα ή το αντίστοιχό τους σε ημέρες ή μήνες κατ' έτος.

3. Το κράτος μέλος υποδοχής δύναται να περιορίζει την πρόσβαση σε οικονομικές δραστηριότητας κατά το πρώτο έτος διαμονής.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να απαιτούν από τους σπουδαστές να δηλώνουν, εκ των προτέρων ή άλλως, σε αρχή που τα οικεία κράτη μέλη έχουν ορίσει, ότι ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Η

υποχρέωση δήλωσης εκ των προτέρων ή άλλως, μπορεί επίσης να επιβάλλεται και στους εργοδότες τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Άρθρο 18

Διαδικαστικές εγγυήσεις και διαφάνεια

1. Η απόφαση σχετικά με αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής εκδίδεται και κοινοποιείται στον αιτούντα εντός χρονικού διαστήματος που δεν κωλύει την παρακολούθηση των συγκεκριμένων σπουδών, αφήνει δε ταυτόχρονα στις αρμόδιες αρχές τον χρόνο να διεκπεραιώσουν την αίτηση.

2. Εάν τα στοιχεία που έχουν προσκομισθεί προς στήριξη της αίτησης είναι ανεπαρκή, η εξέταση της αίτησης δυνατόν να ανασταλεί, οι δε αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον αιτούντα για τα επί πλέον στοιχεία που τυχόν τους είναι απαραίτητα.

3. Κάθε απόφαση με την οποία απορρίπτεται αίτηση για άδεια διαμονής αιτιολογείται. Κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο υπήκοο τρίτης χώρας με τις διαδικασίες κοινοποίησης της οικείας εθνικής νομοθεσίας. Η κοινοποίηση αναφέρει ρητά τις υπάρχουσες δυνατότητες άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και την χρονική προθεσμία για την άσκηση τους.

4. Σε περίπτωση που αίτηση απορρίπτεται ή άδεια διαμονής εκδοθείσα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας αναστέλλεται, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να προσφύγει ενώπιον των αρχών του κράτους μέλους για το οποίο πρόκειται.

Άρθρο 19

Ταχεία διαδικασία χορήγησης αδειών διαμονής ή θεωρήσεων σε σπουδαστές και μαθητές

Σύμβαση για τη δημιουργία ταχείας διαδικασίας αποδοχής, στο πλαίσιο της οποίας θα χορηγούνται οι άδειες διαμονής ή οι θεωρήσεις στο όνομα του ενδιαφερομένου υπηκόου τρίτης χώρας, μπορεί να συνάπτεται μεταξύ της αρχής κράτους μέλους της αρμόδιας για την είσοδο και τη διαμονή σπουδαστών ή μαθητών υπηκόων τρίτης χώρας και ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή οργανισμού που διαχειρίζεται προγράμματα ανταλλαγής μαθητών, ανεγνωρισμένου προς τούτο από το οικείο κράτος μέλος, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία ή τις διοικητικές του πρακτικές.

Άρθρο 20

Τέλη

Τα κράτη μέλη δυνατόν να απαιτούν από τους αιτούντες να καταβάλλουν τέλη για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 21

Έκθεση

Σε τακτά χρονικά διαστήματα και για πρώτη φορά έως 12 Ιανουαρίου 2010, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη και προτείνει ενδεχομένως τροποποιήσεις.

Άρθρο 22

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως 12 Ιανουαρίου 2007. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις ανωτέρω διατάξεις, οι διατάξεις αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 23

Μεταβατική διάταξη

Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του κεφαλαίου III, και για χρονικό διάστημα έως δύο έτη από την ημερομηνία του άρθρου 22, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να χορηγούν άδεια κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας υπό μορφή άδειας διαμονής για χρονικό διάστημα έως δύο έτη.

Άρθρο 24

Χρονικά όρια

Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας του Συμβουλίου 2003/109/ΕΚ, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τους το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο σπουδαστής, ο μαθητής που συμμετέχει σε πρόγραμμα ανταλλαγής, ο άμισθος μαθητευόμενος ή ο εθελοντής έχει διαμείνει υπό την ιδιότητα αυτή στο έδαφός τους, προκειμένου να παρέχουν στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου περαιτέρω δικαιώματα στους ενδιαφερομένους υπηκόους τρίτων χωρών.

Άρθρο 25

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 26

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Βρυξέλλες, 13 Δεκεμβρίου 2004.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

B. R. BOT